

Teknisk anlæg på græsmarken

Middelfart Kommune har oplyst, at der skulle være et "teknisk anlæg" på græsmarken. BK har umiddelbart ikke kendskab til, at der skulle være et "teknisk anlæg" på græsmarken men har efterfølgende fremsendt nedenstående ansøgning fra 1983 (figur 2) på etablering af brønd med henblik på test af pumper. I forbindelse med ansøgningen er brønden stedsfæstet i det nordøstlige hjørne af græsmarken /8/. På græsmarken ses i dag en aflåst brønd (figur 3) på det nordøstlige hjørne af græsmarken, der vurderes at være denne brønd. Placeringen af brønden fremgår af bilag 1.

ansøges om tilladelse til

Arbejdets art			
☐ Nybygning	☐ Tilbygning	☐ Ombygning	☒ Andet
Nærmere beskrivelse af hvilket arbejde der ønskes udført (f.eks. enfamiliehus, rækkehus, garage, butiksbygning, værkstedsbygning, nedrivning af bygning, ændring af skillerum, ændring af benyttelse, opstilling af skilt, markise).			
<u>127.423 CF-Øvelsesplads Kauslunde - Brønd til afprøvning af pumpemateriel.</u>			
Vestre Byggeadministration (VBA) ansøger herved om tilladelse til etablering af en Ø 2 m og 6 m dyb betonbrønd af brøndringe med not og fjer, godstykkelse 12 cm og med 45 cm betonbund.			
Brønden forsynes med kegle og 60 cm aflåseligt jerndæksel.			
Brønden påregnes placeret 11 m fra skel i det nord-østlige hjørne af øvelsespladsen og skal anvendes til afprøvning af pumpemateriel.			
Bilag: Tegning 127.423-000-1.			

Figur 2: Ansøgning fra 1983 om etablering af brønd til test af pumpeudstyr. Brønden etableres på græsmarken.

Figur 3: Aflåst brønd på græsmarken lokaliseret 2022. Det vurderes, at brønden er den der blev ansøgt etableret i 1983.

Den vestlige øvelsesplads:

Den vestlige øvelsesplads anvendes primært til uddannelse i brandslukning /1/.

BK oplyser /8/, at der har været brandøvelser på arealet siden 1981, og at der fortsat (2022) er øvelser på arealet. I perioden fra 1981 og frem til omkring 1985-1990 var der daglige øvelsesaktiviteter på den vestlige øvelsesplads. I perioden herefter har frekvensen af øvelsesaktiviteterne været langt mindre. Der har ligeledes ifølge BK været eksterne aktører (Middelfart Brandvæsen, Forsvaret fra Fredericia Kaserne og Odense Brand og Redning), der ifølge BK samlet set har udført øvelser 1-2 gange om måneden på arealet i hele perioden fra 1981-2022 /1, 8/.

I forbindelse med indsamling af historiske oplysninger for Middelfart Brandvæsen oplyses Beredskabsinspektøren, at Falck ligeledes har udført øvelser på Kauslunde Øvelsesplads. Derudover oplyser Beredskabsstyrelsens Hovedkontor, at Beredskabsstyrelserne i Sydjylland, Midtjylland, Nordjylland, BRS Center for uddannelse og Hovedstaden samt Forsvaret og Odense Brand og Redning har anvendt øvelsespladsen på Kauslunde. Ejendomsstyrelsen vurderer, at Beredskabsstyrelsens organisatoriske enheder, udover BRSSJ, sandsynligvis kun har anvendt Kauslunde Øvelsesplads undtagelsesvist, da enhederne har egne øvelsespladser i deres respektive geografiske nærområder.

BK har kun oplysninger om de øvelser som Beredskabsstyrelsen Sydjylland har udført. Han kender ikke til karakteren af andre aktørers øvelser på Kauslunde Øvelsesplads.

BK oplyser, at der kan være brugt skum på hele den vestlige øvelsesplads. Der har været områder, hvor der er anvendt mere skum end andre steder, men der har også været eksempelvis skumudlægning på græsarealet, hvor der tidligere var rundbuehaller (se bilag 1) /8/.

Ifølge BK blev der nedlagt flere kaserner i nærområdet i slutningen af 1990'erne, hvilket er en af grundene til, at der i perioden herefter har været mindre øvelsesaktivitet på pladsen. BK oplyser, at der før kasernerne blev nedlukket blev afholdt store øvelser på Kauslunde Øvelsesplads med op til 200-300 deltagere. Ved disse øvelser blev der anvendt store mængder skum /8/. Ifølge BK deltog der på øvelserne efter slutningen af 1990'erne ca. 25-30 deltagere /8/. Kasernerne, der blev nedlagt, er Middelfart Kaserne (lukket 1993) og Hjallesø Kaserne (lukket senest 2008, hvor etableringen blev udbudt til salg).

Der har aldrig været oplag af skumvæske på Kauslunde Øvelsesplads. Den anvendte skumvæske på etableringen er således tilkøbt i forbindelse med de enkelte øvelser. Den skumvæske, der har været anvendt på Kauslunde, er svarende til den skumvæske, der anvendes ved Beredskabsstyrelsen Sydjylland /3, 8/.

Den østlige øvelsesplads (græsmarken):

Som det fremgår af tegningen fra 1980, omtales en øvelsesplads på græsmarken på den østlige del af etableringen. BK oplyser, at der ikke har været øvelser på græsmarken, siden han kom til i 2002. JL oplyser, at aktiviteterne på græsmarken stopper omkring 1988. Da JL kommer til Kauslunde i 1995, er der hestefold på arealet /2/. Af foto 4 i bilag 2, der er dateret 1992/1993, ses dog parkeret materiel på græsmarken. På den baggrund vurderer NIRAS, at det lidt usikkert, hvornår hestefolden blev etableret i den udstrækning, der ses på arealet i dag.

BK og JL har ikke kendskab til, at der skulle være udført brandøvelser med anvendelse af skum eller oliestoffer på græsmarken. De har ligeledes ikke kendskab til, at der har været nogen form for oplag af oliestoffer eller skumvæske på græsarealet. Ifølge BK har aktiviteterne på arealet omfattet redningsøvelser og opmarchplads (parkeringsplads) i forbindelse med øvelser. Græsmarken har ifølge BK udelukkende været anvendt af Beredskabsstyrelsen /8/.

Gennemgang af historiske luftfoto:

På luftfotos for perioden 1995-2022, vedlagt som bilag 2, kan der ikke ses faste installationer eller lignede på græsmarken øst for den nuværende øvelsesplads, der stedfæster eller indikerer øvelsesaktiviteter på arealet, se f.eks. foto 3 (1999). På luftfoto fra 1992/1993 (foto 4) ses kørespor på græsarealet samt opstillet køretøjer. På foto fra 1987 (foto 3) er der umiddelbart ikke tegn på aktiviteter på græsarealet andet end kørespor. På tegningen fra lokalplanen i 1980 (figur 1) ses adgangsvej imellem den vestlige og østlige øvelsesplads via en passage. Denne passage findes fortsat, og der er isat en låge i henhold til foto 1. På hillshade foto (foto 2, udateret) ses kørespor mellem øvelsesplads vest og øst. Der ses ligeledes kørespor fra syd og øst. Der er kørespor i retningen af lavning (formentligt område for brønd) i det nordøstlige hjørne.

Oplysninger omkring skumtype og mængder:

Oplysninger omkring anvendelse af skumvæske og skumtyper på Kauslunde Øvelsesplads stammer fra BK samt liste vedlagt i bilag 3, der er udarbejdet af BRS Hovedkontor på baggrund af søgning af indkøb i ældre databaser. Af bilag 3 ses registrerede indkøb af skumvæske i perioden 2007-2018. Data for BRS vurderes dog, at være mangelfulde, særligt for perioden 2010-2015 idet det ikke har været muligt, at indhente komplette data for indkøb for år tilbage. Ældre indkøb er faktureret i papirformat, som jf. daværende regler er blevet destrueret efter 5 år. Data er desuden for hele Beredskabsstyrelsen Sydjylland (omfatter flere etablissementer) og ikke isoleret for Kauslunde Øvelsesplads. Nedenfor fremgår liste over de oplysninger der foreligger i forhold til anvendte skumtyper på Kauslunde Øvelsesplads:

Skumtype:

Ukendt - Før 2000: Proteinskum blev udfaset op til år 2000. Der kan desuden være anvendt andre typer skum /8/.

Ca. 2000- 2007: Ingen informationer om mængder eller typer af skum.

2008: Indkøb af Syntetisk skumvæske type F15 /bilag 3/

2012: Indkøb af Syntetisk skumvæske type F15 og F6 /bilag 3/

Ukendt – 2014: BK har ingen oplysninger om skumtype /8/

2014: Skumtype: Universalskummiddel F-15 /1/

2014/2015: Modtog skumvæske fra FSN Skrydstrup da det var ved at blive for gammel– skumtype ukendt /8/

2015: Indkøb af Syntetisk skumvæske type F15 /bilag 3/

2016: Indkøb af Syntetisk skumvæske type F15 /bilag 3/

2017: Skumtype: Universalskummiddel F-15 /3/

2018: Indkøb af Syntetisk skumvæske type F15 /bilag 3/

2022: Skumtype: STHAMEX F-15 #9348 /9/

Oplysningerne omkring proteinskum er fra BK. Proteinskum består af animalske og vegetabiliske æggehvdestoffer. Skumvæsken er mørk og ildelugtende og giver skum med en høj klæbeevne, der er meget varmebestandig /10/. BK kan huske at der har været anvendt proteinskum frem til udfasningen op til år 2000. BK kan desuden huske den lugt som proteinskum har. Der findes to typer

af proteinskum (proteinskum og fluoroproteinskum), der begge lugter, hvor Fluoroproteinskum indeholder PFAS.

Der er ifølge bilag 3 registreret 3 forskellige skumtyper, som alle er anvendt på Kauslunde Øvelsesplads, hvor det dog ikke har været muligt, at finde dokumentation for indkøb af Syntetisk Skumvæske type F6. Derudover er der i forbindelse med Ejendomsstyrelsens arbejde med jordforurening registreret skumtypen Universalskummiddel F-15 og STHAMEX F-15 #9348. På baggrund af Ejendomsstyrelsens dialog med BRS og dennes dialog med leverandøren vurderes det, at der er tale om synonymer for samme markedsføringsnavn. Ejendomsstyrelsen har erfaring for, at skumprodukter kan have været markedsført i en årrække under samme navn men med varierende kemisk indhold. Informationer om historiske indhold af PFAS bør derfor betragtes som usikre. Leverandøren angiver produkterne som ”uden tilsat PFAS”.

Mængder:

Ifølge BK findes der ikke en oversigt over indkøbte mængder brandskum gennem tiden. BRS hovedkontor har dog kunnet levere informationerne i bilag 3. Indkøbt skumvæske til Beredskabsstyrelsen Sydjylland anvendes ved Beredskabsstyrelsen i Haderslev, Øvelsespladsen i Kauslunde samt i forbindelse med slukningsarbejder i det geografiske område, der afdækkes af BRSSJ i forhold til brandslukning. Det er ifølge BK vanskeligt at opgøre, hvor stor en andel af de indkøbte mængder, der er anvendt på Kauslunde Øvelsesplads. BK vurderer, at der generelt har været anvendt en større mængde skumvæske fra 1981 og frem til slutningen af 1990'erne som følge af et større aktivitetsniveau grundet nedlukning af nærliggende kaserner i slutningen af 1990'erne. Derimod har mængderne af anvendt skumvæske været lavere i den efterfølgende periode og frem til i dag (2022). BK husker, at der i perioden omkring 2014/2015 blev anvendt en del skum på grund af en leverance af skumvæske fra Flyvestation Skrydstrup. Skummet blev leveret da det var tæt på forældelsesdatoen. BK kan huske, at skummet fra FSN Skrydstrup udelukkende blev anvendt til øvelser. BK vurderer, at Beredskabsstyrelsen Sydjylland overordnet de sidste ca. 20 år har udført ca. én øvelse om måneden, hvor der er anvendt ca. 25 L skumvæske pr. øvelse. Tilsvarende vurderer BK, at eksterne brugere af øvelsespladsen ligeledes har ligget på et stabilt niveau (i alt 1-2 gange om måneden) de sidste 20 år /8/.

Andre aktører på Kauslunde Øvelsesplads

I henhold til andre aktører end Beredskabsstyrelsen Sydjylland har NIRAS, i forbindelse med indsamling af historiske oplysninger, været i kontakt med Middelfart Brandvæsen, Falck og Fredericia Kaserne. NIRAS har således ikke været i kontakt med samtlige aktører, der har anvendt øvelsespladsen på Kauslunde.

Middelfart Brandvæsen:

Per Møller Jensen (PMJ), der i dag er Beredskabsinspektør ved Trekantsområdets Brandvæsen, kom til Middelfart Brandvæsen i 2001. Middelfart Brandvæsen blev nedlagt i 2015 og har siden 2016 indgået i Trekantsområdets Brandvæsen. Ifølge PMJ havde Middelfart Brandvæsen ca. 5-10 øvelser i alt i perioden 2001-2008. Der var ikke tale om øvelser med brandslukningsskum. Der var ikke øvelser efter 2008, da øvelsesfaciliteterne ikke var tilfredsstillende i forhold til de øvelser, der skulle udføres. I hvilket omfang Middelfart Brandvæsen havde øvelser før 2001, samt om der blev anvendt brandslukningsskum, har PMJ ikke kendskab til.

Falck:

Peter Tue Jensen (PTJ), der i dag fungerer som områdeleder for brand ved Falck, har ikke selv direkte kendskab til aktiviteterne på Kauslunde. Han har været ansat i Falck siden 2007. Ifølge de oplysninger som PTJ har kunne fremskaffe, har Falck udført forskellige slags øvelser i en periode fra starten af 2000'erne og frem til ca. 2007. Øvelserne ophørte pga. af standen af øvelsesanlægget og evt. fremadrettet øvelsesaktivitet ville kræve investeringer i anlægget. PTJ oplyser, at øvelsesomfanget var på 5-8 gange om året med deltagelse af ca. 15 personer pr. gang. Ifølge PTJ har der formentligt været anvendt skum i begrænset omfang, som Falck selv har medbragt til øvelsespladsen. PTJ kender ikke til skumtypen.

Fredericia Kaserne/Telegrafregimentet:

Henrik Gundersen (HG) har været tilknyttet driften af Fredericia Kaserne siden 2001. HG er ikke bekendt med, at Fredericia Kaserne skulle have lavet øvelser på Kauslunde Øvelsesplads. I forhold til HG's kendskab til Telegrafregimentet mener han ligeledes ikke, at de har afholdt øvelser på Kauslunde Øvelsesplads, da de havde deres egen øvelsesplads.

Ejendomsstyrelsen kan bekræfte, at der er registreret en ældre brandøvelsesplads (ukendt driftsperiode) på Ryes Kaserne i Fredericia og at der på det tilknyttede øvelsesterræn blev etableret en brandøvelsesplads i 2012.

Bilag

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Foto

Bilag 3: Oversigt over indkøbt skumvæske

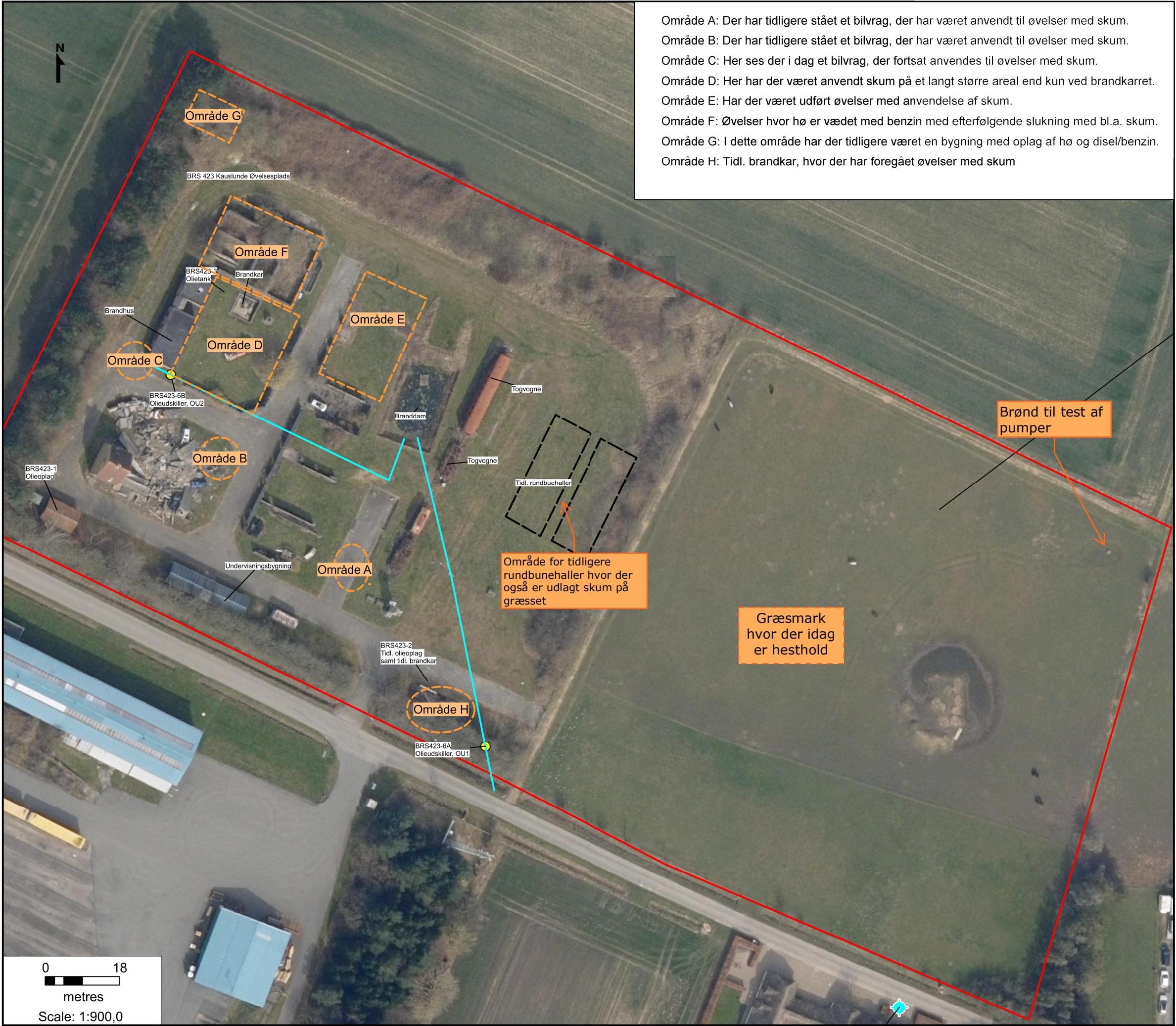
Referencer:

- /1/ B423 Kauslunde Øvelsesplads. Miljøhistorisk redegørelse. Miljøsektionen, juni 2014.
- /2/ B423 Kauslunde Øvelsesplads. Forureningsundersøgelse af PFAS-forbindelser. Rådgivningsafdelingen, januar 2016.
- /3/ B423 Kauslunde Øvelsesplads. Supplerende PFAS-undersøgelse. Rådgivningsafdelingen, december 2017.
- /4/ B423 Kauslunde Øvelsesplads. Supplerende undersøgelse. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, november 2019.
- /5/ B423 Kauslunde Øvelsesplads, Supplerende forureningsundersøgelse, 2020, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, 2020.
- /6/ B423 Kauslunde Øvelsesplads, Grundvandsmonitoring runde 1, 2021, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, 2021.
- /7/ B423 Kauslunde Øvelsesplads, Græsprøver fra område øst for øvelsesplads. Notat (13.12.2021). Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, 2021.
- /8/ Telefoninterview af Bo Krüger. I forbindelse med interviewet havde Bo Krüger kontakt til tidligere kollega Jan Larsen med henblik på at bidrage med yderligere historiske oplysninger. Udført af Morten Olesen fra NIRAS d. 19.09.2022.

- /9/ Oplysninger indsamlet i forbindelse med at NIRAS var på besigtigelse på BRS Sydjylland (Haderslev) d. 31.09.2022
- /10/ Datablad for brandøvelsespladser. Udarbejdet af NIRAS for Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer, 9. juli 2021

BILAG 1

Situationsplan

Område A: Der har tidligere stået et bilvrag, der har været anvendt til øvelser med skum.
Område B: Der har tidligere stået et bilvrag, der har været anvendt til øvelser med skum.
Område C: Her ses der i dag et bilvrag, der fortsat anvendes til øvelser med skum.
Område D: Her har der været anvendt skum på et langt større areal end kun ved brandkarret.
Område E: Har der været udført øvelser med anvendelse af skum.
Område F: Øvelser hvor hø er vædet med benzin med efterfølgende slukning med bl.a. skum.
Område G: I dette område har der tidligere været en bygning med oplag af hø og diesel/benzin.
Område H: Tidl. brandkar, hvor der har foregået øvelser med skum

BRS 423 Kauslunde Øvelsesplads Situationsplan med supplerende historiske oplysninger Bilag 1

Dato: 03-11-2022
Udført af NIRAS (10415917)

Signaturforklaring

- Etablisementsgrænse
- Kloakforløb mellem olieudskillere, branddam og grøft

BILAG 2

Foto

Foto 1

Foto fra 2019.

Låge der adskiller øvelsespladsen mod vest fra græsmarken mod øst. Hegn rundt om hestefolden ses ligeledes på foto.

Foto set mod nordvest.

Foto 2

Udateret hillshade-foto.

Der ses kørespor mellem den øvelsespladsen mod vest og græsmarken mod øst.

Foto 8

Luftfoto 1987.

Der ses kørespor mellem øvelsespladsen mod vest og græsmarken mod øst.

Foto 9

Luftfoto 1992/1993.

Der ses kørespor mellem øvelsespladsen vest og græsmarken samt køretøjer på græsarealet.

Foto 10

Luftfoto 1999.

Der anes umiddelbart ikke kørespor på græsmarken længere.

Foto 11

Foto 2021.

Den sydlige del af græsmarken (nuværende hestefold).

Foto set mod øst.

BILAG 3

Oversigt over indkøbt skumvæske

Bilag 3

[illegible]